

Πόσο κοστολογεί τη φύση η ΕΕ;

Μία ανάλυση για τη χρηματοδότηση της βιοποικιλότητας από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

Πρόσφατη έκθεση του WWF (που ανατέθηκε στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Περιβαλλοντικής Πολιτικής (IEEP)) επισημαίνει ότι θεμελιώδες στοιχείο στην προστασία της βιοποικιλότητας και των πολύτιμων λειτουργιών της αποτελεί η σταθερή και επαρκής χρηματοδότηση από ευρωπαϊκούς πόρους.

Η έκθεση αναφέρει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) δεν διαθέτει σήμερα, ούτε επαρκείς πόρους ούτε και αποτελεσματικούς μηχανισμούς που να διασφαλίζουν ότι οι χρηματοδοτικές ευκαιρίες στηρίζουν τους στόχους που έχουν τεθεί για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Το WWF προτείνει το κόστος προστασίας της βιοποικιλότητας να καλυφθεί μέσα από ειδικά δεσμευμένους πόρους για τη βιοποικιλότητα, οι οποίοι να συμπληρώνονται υποχρεωτικά από τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά ταμεία. Σημαντική προϋπόθεση είναι να διασφαλιστεί ότι η χρήση κοινοτικών πόρων δεν θα οδηγήσει στην υποβάθμιση της βιοποικιλότητας.

Η βιοποικιλότητα της ΕΕ, δηλαδή η ποικιλία ειδών, οικοτόπων και οικοσυστημάτων, αποτελεί βασικό κομμάτι της ευρωπαϊκής φυσικής κληρονομιάς. Παράλληλα, γίνεται ολοένα και πιο κατανοητό ότι η βιοποικιλότητα αποτελεί το φυσικό κεφάλαιο, στο οποίο στηρίζεται η οικονομία της ΕΕ αλλά και η ευημερία των κατοίκων της.¹ Όμως, καθώς οι απειλές αυξάνονται, η απώλεια της βιοποικιλότητας και των λειτουργιών που παρέχουν τα φυσικά οικοσυστήματα εντείνεται, με σημαντικές επιπτώσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Δεδομένου ότι η πρόκληση της διατήρησης της βιοποικιλότητας δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί χωριστά από το κάθε κράτος-μέλος, απαιτούνται συνεχείς ευρωπαϊκές δράσεις, οι οποίες θα βοηθήσουν στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ. Ως εκ τούτου, απαραίτητη κρίνεται η αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στην ΕΕ.

Οι εκτιμήσεις αναφορικά με τον καταμερισμό των κοινοτικών πόρων κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 φανερώνουν ότι η βιοποικιλότητα δεν εντάσσεται στον πυρήνα των δράσεων που υποστηρίζονται από τον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό. Εξάλλου, οι πόροι που είναι δεσμευμένοι αυστηρά για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας είναι ελάχιστοι. Επιπλέον, η αξιοποίηση ευκαιριών μέσα από τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά μέσα παραμένει περιορισμένη παρά τις δυνατότητες που προβλέπουν οι σχετικοί κανονισμοί.

Το WWF επισημαίνει στην έκθεση του ότι είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η επάρκεια των πόρων που διατίθενται από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, ούτως ώστε να μπορέσουν να συνεισφέρουν πραγματικά στη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Είναι βέβαια προφανές ότι οι κοινοτικοί πόροι δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τους εθνικούς πόρους αλλά ότι είναι κρίσιμοι για την υλοποίηση των ευρωπαϊκών δεσμεύσεων και την υπέρβαση του χάσματος στη χρηματοδότηση της βιοποικιλότητας. Μέσα από την επαρκή χρηματοδότηση της διατήρησης της βιοποικιλότητας εξάλλου θα ενισχυθεί και η προστασία του φυσικού κεφαλαίου της ΕΕ, το οποίο με τη σειρά του στηρίζει την κοινωνικο-οικονομική ευημερία στην ΕΕ. Για παράδειγμα, τα φυσικά οικοσυστήματα μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο στην παγκόσμια επάρκεια τροφής, τον μετριασμό των περιβαλλοντικών καταστροφών και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Στην έκθεση τονίζεται η ανάγκη να βελτιωθεί και να παρακολουθείται η αποτελεσματικότητα του υπάρχοντος μοντέλου χρηματοδότησης της ΕΕ. Η σημερινή αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων από τα κράτη μέλη αναδεικνύει τα περιθώρια βελτίωσης που υπάρχουν ως προς τις

¹ TEEB. 2008. The Economics of Ecosystems and Biodiversity – interim report. The European Commission. 64 pp. TEEB. 2009. The Economics of Ecosystems and Biodiversity – the report for international and national policy makers (to be published).

πρόσθετες προσπάθειες που απαιτούνται για την ενσωμάτωση των θεμάτων βιοποικιλότητας. Το WWF σημειώνει ωστόσο ότι αντίστοιχη ενίσχυση και στήριξη χρειάζονται και οι ενδιαφερόμενοι δικαιούχοι ώστε να διαθέτουν την κατάλληλη κατάρτιση για να μπορέσουν να αξιοποιήσουν στον μέγιστο δυνατό βαθμό τους υφιστάμενους πόρους. Επιπλέον, απαιτείται συστηματική παρακολούθηση των ωφελειών που προκύπτουν για την προστασία της βιοποικιλότητας από την αξιοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσει να καταγράψει τα αποτελέσματα της κοινοτικών επενδύσεων, εξασφαλίζοντας τη συνεχή εξέλιξη και επανασχεδιασμό των υφιστάμενων εργαλείων. Με τον τρόπο αυτό θα υπάρξει η αναγκαία υποστήριξη από πολίτες και πολιτικούς ώστε να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη ευρωπαϊκή συνεισφορά.

Νοέμβριος 2009

Περισσότερες πληροφορίες:

Ιόλη Χριστοπούλου, Υπεύθυνη πολιτικής για το φυσικό περιβάλλον, WWF Ελλάς, Τηλ. 210-3314893
E-mail: i.christopoulou@wwf.gr